

**Informacja nt. realizacji zadań związanych z ubieganiem się Miasta Lublin
o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury w 2016 roku**

Na podstawie § 4 Uchwały Nr 76/VI/2007 Rady Miasta Lublin z dnia 15 marca 2007 roku w sprawie ubiegania się o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury w 2016 roku przez Gminę Lublin przedstawiam „Opracowanie założeń projektu Lublin 2016 – Europejska Stolica Kultury” z prośbą o zapoznanie się z tym dokumentem i ewentualne zgłaszanie uwag, opinii propozycji zmian lub uzupełnień. Informuję, że załączone opracowanie, po poddaniu go społecznym konsultacjom będzie stanowiło podstawę dla dalszych prac programowych w ramach projektu Lublin 2016 – Europejska Stolica Kultury.

Zastępca Prezydenta Miasta Lublin

Włodzisław Wypociński

**Opracowanie założeń projektu
Lublin 2016 – Europejska Stolica Kultury**

Lublin, listopad 2008

Niniejszy dokument przedstawia koncepcję przygotowań miasta Lublina do ubiegania się o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury. Powstał on w wyniku analizy dotychczasowych procesów selekcji oraz programów miast, które uzyskały tytuł Europejskiej Stolicy Kultury lub się o niego starały. W kolejnych etapach prac ujęte tu zapisy konsultowane były z lubelskim środowiskiem kulturalnym. Niniejszy dokument uwzględnia również propozycje organizacyjne i programowe Pełnomocnika Prezydenta ds. Europejskiej Stolicy Kultury, Pana Włodzimierza Wysockiego oraz Wydziału Kultury Urzędu Miasta Lublin

Opracowanie dokumentu: Karolina Rozwód.

SPIS ZAGADNIENÍ:

1. Warunki początkowe.....	4
2. Koncepcja projektu. Idee, cele, kryteria, wizje, myśli przewodnie.....	8
3. Sposób zarządzania projektem. Instytucja koordynująca projekt, partnerzy projektu.....	15
4. Budżet projektu. Sposoby finansowania projektu.....	20
5. Harmonogram realizacji projektu.....	23
6. Promocja projektu. Kampania informacyjna lokalna, regionalna, ogólnopolska, globalna	24
7. Długofalowe skutki realizacji projektu.....	31
8 Wnioski dla Lublina.....	33

1. Warunki początkowe.

Europejska Stolica Kultury to bardzo prestiżowy program Unii Europejskiej, którego celem jest integracja Europejczyków poprzez kulturę. W ramach programu co roku jedno, a od 2007 roku dwa miasta Unii Europejskiej stają się centrum życia kulturalnego Europy i skupiają na sobie uwagę mediów i turystów.

Na mocy decyzji Komisji Europejskiej i Parlamentu Europejskiego nr 1622/2006/EC z dnia 24 października 2006r. **w 2016 roku ten tytuł uzyska jedno z miast polskich.** Będzie to doskonała okazja, by w ciągu jednego roku zaprezentować życie kulturalne miasta, całego regionu i państwa.

Dotychczas tytuł Europejskiej Stolicy Kultury uzyskały:

1985 - Ateny (Grecja) , 1986 - Florencja (Włochy) , 1987 - Amsterdam (Holandia) , 1988 - Berlin Zachodni (Niemcy) , 1989 - Paryż (Francja), 1990 - Glasgow (Wielka Brytania), 1991 - Dublin (Irlandia), 1992 - Madryt (Hiszpania), 1993 - Antwerpia (Belgia), 1994 - Lizbona (Portugalia), 1995 – Luksemburg, 1996 - Kopenhaga (Dania), 1997 - Saloniki (Grecja), 1998 - Sztokholm (Szwecja), 1999 - Weimar (Niemcy), 2000 - Awinion (Francja), Bergen (Norwegia), Bolonia (Włochy), Bruksela (Belgia), Kraków, Helsinki (Finlandia), Praga (Czechy), Reykjavik (Islandia), Santiago de Compostella (Hiszpania), 2001 - Rotterdam (Holandia) i Porto (Portugalia), 2002 - Brugia (Belgia) i Salamanka (Hiszpania), 2003 - Graz (Austria), 2004 - Genua (Włochy) i Lille (Francja), 2005 - Cork (Irlandia), 2006 - Patras (Grecja), 2007 - Luksemburg i Sibiu (Rumunia) , 2008 - Liverpool (Wielka Brytania) i Stavanger (Norwegia), 2009 - Wilno (Litwa) i Linz (Austria), 2010 - Essen (Niemcy) Pecs (Węgry), Stambuł (Turcja), 2011 – Turku (Finlandia) i Tallin (Estonia), 2012 – Guimaraes (Portugalia) i Maribor (Słowenia), 2013 – Koszyce (Słowacja) i Marsylia (Francja).

Państwa, które będą gościły Europejską Stolicę Kultury w latach 2014-2018, 2014 - Szwecja i Łotwa, 2015 - Belgia i Czechy, **2016 - Hiszpania i Polska**, 2017 - Dania i Cypr, 2018 - Holandia i Malta.

Dotychczas w Polsce chęć kandydowania do tytułu poza Lublinem zgłosiły następujące miasta:

- Gdańsk,
- Łódź,
- Poznań,

- Szczecin,
- Toruń,
- Warszawa.

W Hiszpanii o tytuł ubiega się 16 miast:

- Alcalá de Henares,
- Burgos,
- Cáceres,
- Cordoba/Kordowa ,
- Cuenca,
- Girona,
- Málaga,
- Murcia / Murcja,
- Pamplona/Pampeluna,
- Palma de Mallorca,
- San Sebastián (baskijska nazwa: Donostia),
- Segovia /Segowia,
- Tarragona,
- Santa Cruz de Tenerife,
- Valencia/Walencja,
- Zaragoza/Saragossa.

Jednak zaznaczyć trzeba, że zdarza się, że miasta początkowo zgłaszające chęć kandydowania do tytułu Europejskiej Stolicy Kultury ostatecznie nie przedstawiają swojego programu w ogłaszanym konkursie i odwrotnie: swoją kandydaturę mogą zaproponować jeszcze inne miasta Polski. A zatem ostateczna liczba miast kandydujących zarówno w Polsce, jak i w Hiszpanii będzie znana w chwili zamknięcia **konkursu ofert**.

Konkurs najprawdopodobniej zostanie w Polsce ogłoszony w drugiej połowie 2009 roku lub pierwszej połowie 2010 roku. O tym, które z miast otrzyma tytuł Europejskiej Stolicy Kultury zdecyduje 13-osobowa komisja selekcyjna, której członkowie zostaną powołani przez państwo członkowskie (6 osób: w przypadku wyboru miasta polskiego - przez instytucje państwowe w Polsce) oraz przez instytucje europejskie (7 osób). Najpierw – na podstawie sporządzonych przez miasta według określonych kryteriów wniosków – komisja dokona selekcji miast, które zostaną zaproszone do złożenia projektów programów obchodów. Podczas posiedzenia komisja selekcyjna rekomenduje jedno z miast państwu członkowskiemu (Polsce), które dokona nominacji miasta i przeprowadzi procedury. Ostateczny wybór zostanie dokonany najprawdopodobniej w 2011r.

Wszystkie dalsze rozważania będą uzasadnione, jeśli odpowiemy sobie na pytanie, **dlaczego Lublin może i powinien się ubiegać o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury**. Oto podstawowe argumenty:

- Ponieważ Lublin to miejsce na styku kultur i religii, tutaj Wschód spotyka się z Zachodem, a Unia Europejska z Białorusią i Ukrainą. To idealne miejsce spotkań artystów europejskich – tych mieszkających w Unii i poza nią.
- Ponieważ Lublin to tradycja Unii Lubelskiej oraz pamięć Holocaustu - historia, bez zrozumienia której trudno budować Europę przyszłości.
- Ponieważ kultura Europy to nie tylko nowoczesne muzea i wielkie festiwale, ale przede wszystkim ludzie i unikatowe w skali europejskiej działania. A także niezwykła, inspirująca, wymagająca i wierna publiczność.
- Ponieważ charakter Lublina w dużej mierze zdeterminowany jest przez obecność blisko 100.000 studentów. Dzięki nim, Lublin jest miastem o ogromnej energii i potencjale, które będą mu towarzyszyć w roku obchodów Europejskiej Stolicy Kultury.
- Ponieważ uzyskanie tytułu Europejskiej Stolicy Kultury jest szansą na wzmocnienie pozycji miasta jako ośrodka akademickiego oraz na stworzenie nowych warunków, w których absolwenci wyższych uczelni będą mogli i zechcą pozostać w mieście, wpływając na dalszy jego kształt.
- Ponieważ dzięki tytułowi miasto, które położone jest na uboczu i poza głównymi szlakami turystycznymi zostanie zauważone.

- Ponieważ rozwój kultury i uzyskanie tytułu Europejskiej Stolicy Kultury są szansą na rozwój jednego z najuboższych miast i regionów Unii Europejskiej.
- Ponieważ to się może udać - starania o uzyskanie tytułu Europejskiej Stolicy Kultury są projektem na miarę możliwości Lublina i jego mieszkańców. Jak pokazuje doświadczenie wielu miast, które dotychczas uzyskały ten tytuł, współdziałanie i determinacja mogą okazać się drogą do sukcesu.

Te same argumenty wymienić można jako powody, dla których Lublin ma poważne szanse, by w 2016 roku być Europejską Stolicą Kultury.

Starania Lublina o uzyskanie tytułu są zgodne ze Strategią Rozwoju Kraju na lata 2007-2015 (Warszawa, listopad 2006). Jak zapowiada Ministerstwo Rozwoju Regionalnego w województwie lubelskim:

- wspierane będą funkcje metropolitalne miasta Lublina,
- duży nacisk zostanie położony na zwiększenie udziału sektora kultury i turystyki w gospodarce.

Należy zatem przypuszczać, że dzięki tak określonym priorytetom, przypadający na lata 2009-2015 okres starań o uzyskanie tytułu Europejskiej Stolicy Kultury oraz okres przygotowawczy do obchodów powinny odbywać się nie tylko z poparciem władz miejskich i regionalnych, ale również krajowych. Uzyskanie tytułu Europejskiej Stolicy Kultury w roku 2016 byłoby niezwykle owocnym zwieńczeniem współpracy samorządów i władzy centralnej.

2. Koncepcja projektu. Idee, cele, kryteria, wizje, myśli przewodnie.

Obchody Europejskiej Stolicy Kultury są realizowane według zapisanych w decyzji Komisji Europejskiej i Parlamentu Europejskiego (1622/2006/EC) **kryteriów**: program powinien mieć wymiar europejski i podkreślać związek miasta i obywateli.

Organizatorzy konkursu wyraźnie zaznaczają, że zaproponowany przez miasta program nie powinien po prostu przedstawiać oferty kulturalnej, ale powinien proponować spójny ideowo, skupiony wokół bliskich miastu idei projekt. Powinien on nawiązywać do tradycji i korzeni danego miejsca, jak również współczesnej jego sytuacji.

Każde z kandydujących w ostatnich latach do tytułu miast przedstawiało swoją ofertę kulturalną pod hasłem przewodnim spajającym program. Poniżej przedstawia się kilka przykładów:

Stavanger 2008 – „Otwarty port” – koncepcja nawiązująca do geograficznego położenia miasta (miasto portowe) oraz otwarcia na nowe idee i projekty.

Linz 2009 – „Laboratorium przyszłości” – koncepcja podkreślająca nowoczesny i industrialny charakter miasta oraz wpływ nowych technologii na rozwój kultury.

Pecs 2010 – „Miasto bez granic” – koncepcja podkreślająca położenie miasta – na granicy Zachodniej i Południowo-Wschodniej Europy. Jednym ze sztandarowych projektów była „Kulturalna Brama na Bałkany”

Istambuł 2010 – „Miasto czterech żywiołów” – gdzie „ziemia” odnosi się do historii, tradycji i dziedzictwa kulturalnego, „powietrze” nawiązuje do historii religii, z „wodą” związane są projekty realizowane nad Bosforem, a „ogień” oznacza przyszłość Istambułu.

Essen i Zagłębie Ruhr 2010 – „Transformacja poprzez kulturę, kultura poprzez transformację” – celem projektu jest zmiana wizerunku miasta: z industrialnego na obraz regionu jako kulturalnej metropolii.

Turku 2011 – „Turku w ogniu” – nawiązuje do wielkiego pożaru, jaki nawiedził miasto w XIX w. i podkreśla spontaniczność działań oraz zaangażowanie twórców i widzów.

Marsylia – Prowansja 2013 – „Warsztaty europejsko-śródziemnomorskie” – nawiązujące do położenia miasta i bliskich kontaktów zarówno z Europą jak i kulturą śródziemnomorską (w tym arabską, izraelską i turecką).

Koszyce 2013 – „INTERFACE – Miejsce spotkań” – koncepcja mająca na celu stworzenie komunikacji między miastem i mieszkańcami z jednej strony, a miastem i osobami odwiedzającymi je oraz Unią Europejską z drugiej strony.

Wymiar europejski programu

Program miast kandydujących, a zatem i Lublina powinien być tak skonstruowany, by stwarzał możliwość nawiązania kontaktów między artystami i animatorami kultury z Europy, prezentacji bogactwa kulturalnego miasta, regionu, kraju, ale i wszystkich państw członkowskich. Powinien pokazywać wspólne cechy oraz zwracać uwagę na różnice kulturalne.

Aspekty wyróżniające Lublin powinny zostać przekute w idee, wokół których mógłby skupiać się program. Poniżej przedstawia się te, które w kontekście ubiegania się o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury wydają się być najistotniejsze. One powinny determinować realizowane w mieście projekty kulturalne. Udział artystów zagranicznych podkreśli ich europejski charakter i pozwoli na współpracę twórców, animatorów kultury, etc. Proponuje się, by na dalszym etapie tworzenia aplikacji poniższe aspekty zostały uwzględnione i tworzyły ramy, w których konstruowany będzie program.

- I. Położenie geograficzne.
- II. Wielokulturowe dziedzictwo i współczesność.
- III. Charakter akademicki Miasta.
- IV. Miasto przyjazne Artystom i twórczości.

Położenie geograficzne

Lublin położony jest na granicy Unii Europejskiej i... No właśnie – jak nazwać tę część Europy, która do Unii nie należy, ale która tak bliska jest nam – geograficznie, historycznie duchowo i kulturowo. W chwili, gdy granice z Niemcami, Czechami, Słowacją i Litwą zatarły się, jeszcze szczelniejsze stały się granice z Ukrainą, Białorusią. Coraz dalej nam do Albanii. A przecież Polska i wiele państw Unii Europejskiej (Czechy, Słowacja, Węgry, Rumunia, Bułgaria, Słowenia) jeszcze niedawno dzieliło los i historię Ukrainy, Białorusi, Albanii,

Chorwacji, Serbii, Bośni i Hercegowiny, Czarnogóry... W Lublinie żyje wielu przedstawicieli tych państw, wielu Polaków wciąż mieszka we Lwowie, Grodnie, i dalej...

Wciąż nie potrafimy nazwać tej części świata. Wciąż poszukujemy swojej tożsamości.

Co to oznacza dla współczesnej Europy? Tej z Unii i poza niej?

Marzymy, by te dwie Europy spotkały się w Lublinie, by później mieszkańcy naszych miast nie bali się nawzajem odwiedzać, by zechcieli poznać się, by rozpoczął się i rozwijał dialog. By ta trudna granica została zatarta.

Wielokulturowe dziedzictwo i współczesność

Życie społeczne - a wraz z nim kulturalne - miasta kształtowało się i wciąż kształtuje na gruncie wielowymiarowym i nie oczywistym.

Wystarczy wejść do Kaplicy Świętej Trójcy na Zamku, by stwierdzić, że Lublin umiejscowiony jest między dwoma wielkimi centrami kulturowymi: zachodnioeuropejskim i bizantyjskim, które później zostały zastąpione przez dwa wielkie mocarstwa: Rosję i Niemcy. Ponadto Lublin i jego region wciąż poddawane były wpływowi współistniejących tu religii: (żydowskiej, prawosławnej, protestanckiej) i narodów (kiedyś przebywali tu m.in: Niemcy, Rumuni, Tatarzy, Romowie, Szkoci, Włosi, Holendrzy).

Ale wielokulturowy Lublin i region dźwigają również najtrudniejsze dziedzictwo dwudziestowiecznej Europy – Zagładę, którą symbolizują Majdanek, Bełżec i Sobibor. Te miejsca stanowią inspirację do refleksji, której nie może zabraknąć w procesie europejskiej integracji i która ma wciąż decydujący wpływ na kondycję naszej cywilizacji, naszej pamięci i naszego człowieczeństwa. Lublin jako Europejska Stolica Kultury miałby niezwykłą szansę wprowadzenia tego wątku do debaty nad zjawiskami, bez których współczesnej Europy nie sposób zrozumieć. A bez przeżycia i zrozumienia tych zjawisk nie sposób jest budować Europę przyszłości.

Dziś wprawdzie w Lublinie obecni są Czeccy, Ukraińcy, Białorusini, Litwini. Jednak od chwili wejścia Polski do Unii Europejskiej Lublin - umiejscowiony na jej przedmurzu - stał się miastem, do którego w każdej chwili mogą zacząć napływać znacznie większe fale emigrantów. Chcemy być na ich przyjazd możliwie dobrze przygotowani.

W Lublinie chcemy spotykać się z artystami zagranicznymi, by wspólnie tworzyć, uczyć się od siebie, wymieniać doświadczeniami.

Charakter akademicki Miasta

Duży wpływ na kształt i charakter Lublina ma obecność czterech uniwersytetów i politechniki. Studiuje tu około 100.000 studentów, w tym ponad 3 000 z nich to studenci z zagranicy. W tym niezwykle prężnym środowisku akademickim narodziło się wiele ważnych, inicjatyw: na Katolickim Uniwersytecie Lubelskim swój teatr założył Leszek Mądzik, a na UMCS swoje początki miał Teatr „Provisorium” – rozpoznawalne dziś w Europie i na świecie teatralne marki. Tutaj tworzyły się Orkiestra Św. Mikołaja i Lubelski Teatr Tańca . W środowisku akademickim stworzono też m.in. Międzynarodowe Dni Filmu Dokumentalnego „Rozstaje Europy” oraz festiwal ZdaErzenia.

Na wielu imprezach kulturalnych studenci stanowią ogromną część publiczności. W innych instytucjach kultury bywają jednak rzadko. Jeszcze w innych bywają tylko oni. Tworząc program Europejskiej Stolicy Kultury, mamy nadzieję na większą integrację środowisk akademickich i Miasta.

Lublin posiada tradycje myśli intelektualnej. Pierwsza wyższa uczelnia powstała tu już w XVII wieku. Była nią działająca przy klasztorze ojców dominikanów *Studium Generale*. Tutaj też, w czasie kiedy złoty wiek przeżywała gmina żydowska utworzono znaną w całej Europie Akademię Talmudyczną. Chcemy dołożyć wszelkich starań, by Lublin stał się znaczącym ośrodkiem uniwersyteckim w tej części Europy, którego renoma będzie wykraczała poza granice miasta, regionu i państwa.

Marzymy, by Lublin był miastem stwarzającym możliwości rozwoju absolwentom wyższych uczelni. Nie chcemy, by w poszukiwaniu pracy byli zmuszeni wyjeżdżać do większych ośrodków lub za granicę – tak, jak dzieje się teraz. Przyznanie tytułu Europejskiej Stolicy Kultury może sprawić, że będzie to realne.

Miasto przyjazne Artystom i twórczości.

Przeszłość, dziedzictwo i tradycja myśli intelektualnej miasta są źródłem niewyczerpanej inspiracji dla działań na polu kultury, sztuki i nauki. Z miastem związani byli m.in. Józef Czechowicz i Julia Hartwig. Tutaj powstał jednej z głównych ośrodków kultury alternatywnej lat 70. z Ośrodkiem Praktyk Teatralnych „Gardzienice”, Sceną Plastyczną KUL, Teatrem „Provisorium”, Sceną 6 i Grupą Chwilową. Niezwykle ważną rolę w dziedzinie sztuk plastycznych odegrały Grupa Zamek i Galeria Labirynt BWA, a obecnie również Galeria Biała. Z Lublinem związany jest również Robert Kuśmirowski. Tutaj powstają niezwykle projekty muzyczne: Fundacja „Muzyka Kresów” i Lubelska Federacja Bardów. Bogata historia miasta przyczyniła się natomiast do stworzenia jednego z najważniejszych ośrodków dokumentujących pamięć miejsca – Ośrodka Brama Grodzka – Teatr NN

W Lublinie swoje miejsce odnaleźli również artyści spoza Lublina: Leszek Mądzik, Jarosław Kozłowski, twórcy Kompanii „Teatr”, Paweł Passini. Coraz częściej pracuje tu Paweł Huelle.

Nowe wyzwania podejmują również animatorzy kultury, a ich – nierzadko ryzykowne -projekty znajdują swoją publiczność.

Lublin był, jest i wciąż chce być miastem inspiracji. W warsztatach samochodowych powstają Warsztaty Edukacji Kulturalnej. Miasto zaprasza do siebie twórców polskich i europejskich. Oferować będzie stypendia, by w twórczej atmosferze mogli pracować nad swoimi projektami.

Lublin a Region

Jak mówi w/w dyrektywa, kandydujące miasto może nawiązać współpracę z miastami i miejscowościami regionu, w którym się znajduje. Z powodzeniem w ten sposób program realizowała Europejska Stolica Kultury z 2004 roku – Lille, włączając do programu działania realizowane w 193 miejscowościach.

Lublin położony jest w szczególnym regionie, który również wpisuje się w zaproponowane wcześniej idee przewodnie, np.:

- miasto trzech kultur - Włodawa,
- Biłgoraj, Frampol i inne miasteczka „Singerowskie”,

- Zamość, Nałęczów, Puławy i Kazimierz Dolny ze swoim dziedzictwem i ofertą kulturalną,
- Zwierzyniec z Letnią Akademią Filmową.

Dlatego miasto powinno dołożyć wszelkich starań, by w projekt zechciały zaangażować się miejscowości położone w regionie i ich mieszkańcy.

Związek miasta i obywateli

Program Europejskiej Stolicy Kultury powinien wpisywać się w strategię rozwoju miasta – tak jego infrastruktury, jak i tkanki społecznej. Dlatego celem projektu jest zaangażowanie mieszkańców, wzmocnienie ich więzów z miastem. Nie tylko poprzez ich uczestnictwo w zaproponowanych przez organizatorów imprezach, ale czynne udział w tworzeniu programu dla Lublina na rok 2016 (i w latach 2009-2015). Jest to możliwe poprzez zapraszanie mieszkańców do udziału w spotkaniach, na których Komitet Organizacyjny wraz z artystami i animatorami kultury będą przygotowywać program. Zapoznanie się z opiniami i oczekiwaniami mieszkańców nie tylko uwiarygodni projekt, ale sprawi, że oferta kulturalna miasta będzie spełniała oczekiwania adresatów. Znacznie zwiększałoby to szanse na wzrost frekwencji na poszczególnych wydarzeniach.

Wzmocnienie związku miasta i programu z mieszkańcami jest również możliwe poprzez stworzenie programów edukacji kulturalnej we wszystkich dzielnicach. Nie tylko w roku 2016, ale już od roku 2009. **Edukacja kulturalna** prowadzić powinna do lepszego zrozumienia podejmowanych przez miasto działań, większej aktywności a wreszcie ukształtowania tożsamości lublinian i mieszkańców regionu.

Drugim podstawowym celem działań podejmowanych w sferze społecznej wg. Unii Europejskiej powinno być przygotowanie takiego programu, który mógłby stać się **magnesem zachęcającym do odwiedzenia Lublina przez mieszkańców innych miast, regionów i państw**. Konfrontacja projektu programu z oczekiwaniami mieszkańców pozwala przypuszczać, że budowana w ten sposób oferta kulturalna będzie również atrakcyjna dla potencjalnych widzów spoza kraju i regionu. Natomiast już na etapie starań o uzyskanie tytułu Europejskiej Stolicy Kultury Lublin powinien rozpocząć dwutorowe działania: z jednej strony realizując projekty aktywizujące mieszkańców Lublina, miast partnerskich, miast popierających kandydaturę Lublina, a także miast hiszpańskich, z którymi

Lublin nawiąże współpracę, a z drugiej strony prowadząc spójną akcję promocyjną w mieście i regionie.

W powyższym opracowaniu jedynie zaznacza się idee i tematykę, wokół której budowany może być program dla Lublina jako Europejskiej Stolicy Kultury, gdyż sam program będzie stanowił główną część aplikacji i – jak już wspomniano- powinien powstać w efekcie współpracy i konsultacji poczynionych w pierwszej połowie 2009 roku wśród lubelskich artystów, animatorów kultury oraz mieszkańców miasta i regionu. W chwili tworzenia programu należy jednak pamiętać, że w rozumieniu Komisji Europejskiej, pod pojęciem „kultura” mieszczą się nie tylko działania artystyczne, ale również sportowe, edukacyjne i rekreacyjne (np. w Liverpoolu – ESK 2008, obok wystaw i koncertów realizowane były projekty poświęcone piłce nożnej i żeglarstwu).

3. Sposób zarządzania projektem. Instytucja koordynująca projekt, partnerzy projektu.

Wszystkie miasta, które dotychczas uzyskały tytuł Europejskiej Stolicy Kultury cieszyły się poparciem miasta i regionu. Niejednokrotnie Prezydent Miasta i przedstawiciele regionu stali na czele kilku- lub kilkunastoosobowego zespołu odpowiedzialnego za przygotowanie aplikacji konkursowej. Zespoły takie składały się najczęściej z przedstawicieli miast i regionu, artystów, osób zarządzających instytucjami kulturalnymi. Do przygotowania poszczególnych części programu zapraszano artystów, producentów, historyków, itp. specjalizujących się w omawianej tematyce.

Po uzyskaniu tytułu Europejskiej Stolicy Kultury zadanie realizacji programu powierza się najczęściej powołanej specjalnie w tym celu organizacji (spółce, stowarzyszeniu lub fundacji – w zależności od uwarunkowań prawnych danego państwa). Jednak w Marsylii (w tym roku została desygnowana jako Europejska Stolica Kultury 2013) specjalną strukturę Marseille-Provence 2013 (stowarzyszenie w oparciu o prawo z 1901 roku) władze miasta i regionu powołały już w roku 2007. Przedstawiciele miasta i regionu znaleźli się w Radzie Administracyjnej i Komitecie Pilotażowym, nadzorując przygotowania kandydatury. Strukturę zarządzającą projektem Europejska Stolica Kultury w roku 2010 powołały na etapie przygotowań aplikacji miasta Essen i Gorlitz/Zgorzelec (tytuł otrzymało Essen).

Tymczasem kandydaturę wielu miast z powodzeniem przygotowała administracja samorządowa miasta i regionu we współpracy z artystami, specjalistami w dziedzinie promocji, rozwoju turystyki, itp. (np. Liverpool i Stavanger – ESK 2008 Turku – ESK 2011, Koszyce – ESK 2013).

Ze względu na duży koszt i wysiłek powołania oraz funkcjonowania nowej organizacji, a także kierując się doświadczeniami miast, które wcześniej ubiegały się o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury, wydaje się, że na etapie aplikacji niekonieczne jest powołanie nowej instytucji, czy fundacji. Należy jednak dokonać wszelkich starań, by w obrębie Urzędu Miasta powstała struktura możliwie sprawna, złożona z doświadczonego, energicznego zespołu.

15 marca 2007 roku Rada Miasta Lublin podjęła uchwałę (76/VI/2007) wyrażającą wolę przystąpienia do konkursu, który zostanie ogłoszony, a Prezydenta Miasta Lublin upoważnił do podjęcia wszelkich działań związanych z przygotowaniem do uzyskania tytułu. A zatem to Prezydent Miasta lub osoba przez niego upoważniona (np. Z-ca Prezydenta Miasta ds. Kultury) powinien nadzorować poszczególne etapy przygotowań do uzyskania tytułu.

Przewodnictwo prac skupione w rękach Prezydenta lub jego pełnomocnika powinno zapewniać dobrą współpracę z poszczególnymi wydziałami Urzędu Miasta, których zaangażowanie jest niezbędne:

- Kancelarią Prezydenta Miasta ze szczególnym wskazaniem na Biuro Marketingu Miasta i Referat Współpracy Międzynarodowej,
- Wydziałem Kultury,
- Wydziałem Funduszy Europejskich.

Ze względu na rozmiar i zasięg projektu, a także potrzebę i chęć zaangażowania w jego przygotowanie wielu artystów, instytucji i podmiotów na etapie aplikacji proponuje się następującą **strukturę organizacyjną**, realizującą poszczególne etapy prac oraz pełniącą zróżnicowane funkcje:

1. Komitet Organizacyjny,
2. Komitet Artystyczny,
3. Komitet Honorowy,
4. Zespół Koordynacyjny,
5. Partnerzy projektu.

Komitet Organizacyjny:

Do jego zadań należy:

- reprezentowanie miasta i regionu w staraniach o uzyskanie tytułu Europejskiej Stolicy Kultury,
- nadzorowanie prac zespołu realizującego poszczególne zadania związane z prowadzeniem prac przygotowawczych przed przystąpieniem do konkursu,
- nadzorowanie prac zespołu odpowiedzialnego za przygotowanie Lublina do konkursu,
- podejmowanie działań w celu zapewnienia stabilnego budżetu na realizację działań związanych z pracami przygotowawczymi do konkursu oraz samym udziałem w konkursie.

W jego skład wchodzi przedstawiciele władz miasta i regionu.

Proponowany skład:

- Prezydent Miasta Lublin,
- Przewodniczący Rady Miasta,
- Marszałek Województwa Lubelskiego,

- Przewodniczący Sejmiku Wojewódzkiego.

Do Komitetu Organizacyjnego Prezydent Miasta może zaprosić władze miast z regionu współuczestniczących w projekcie.

Komitet Artystyczny:

Do jego zadań należy:

- przedstawianie i opiniowanie propozycji programowych,
- współpraca z Komitetem Organizacyjnym oraz zespołem przygotowującym kandydaturę Lublina do konkursu,
- reprezentowanie Lublina i regionu podczas wydarzeń artystycznych,
- lobbowanie na rzecz Lublina.

Do udziału w Komitecie Artystycznym zaprasza Prezydent Miasta.

Proponuje się, by w jego skład weszli artyści tworzący w Lublinie i regionie, dyrektorzy artystyczni placówek miejskich i regionalnych oraz managerowie kultury – twórcy kulturalnego wizerunku miasta i regionu.

Z Komitetem Artystycznym ściśle powinni współpracować dyrektorzy naczelni, kierownicy i pracownicy placówek kulturalnych, takich jak: biblioteki, muzea, wojewódzkie, miejskie i dzielnicowe domy kultury. Do konsultacji programowych Komitet może również zapraszać specjalistów z poszczególnych dziedzin (np. historyków, kulturoznawców, medioznawców, naukowców, etc.) – osoby nie wchodzące w skład Komitetu Artystycznego.

Komitet Honorowy:

Wspiera kandydaturę miasta do tytułu Europejskiej Stolicy Kultury.

W jej skład powinny wchodzić wybitne, rozpoznawalne w Polsce i na świecie osobistości (nie tylko ze świata kultury, ale też innych dziedzin) związane z miastem lub po prostu popierające jego kandydaturę do tytułu.

Do udziału w Komitecie Honorowym zaprasza Prezydent Miasta.

Propozycje osób zapraszanych do Komitetu Honorowego mogą być zgłaszane przez członków Komitetu Organizacyjnego i Artystycznego.

Do Komitetu Honorowego powinni zostać zaproszeni także:

- Rektor Katolickiego Uniwersytetu Lubelskiego,

- Rektor Uniwersytetu Marii Curie Skłodowskiej,
 - Rektor Uniwersytetu Przyrodniczego,
 - Rektor Uniwersytetu Medycznego,
 - Rektor Politechniki Lubelskiej,
 - Rektor Wyższej Szkoły Przedsiębiorczości i Administracji,
 - Rektor Wyższej Szkoły Ekonomii i Innowacji.
 - Arcybiskup Metropolita Lubelski Józef Życiński,
 - Arcybiskup Lubelski i Chełmski Abel,
 - Przewodniczący Lubelskiego Oddziału Polskiej Rady Ekumenicznej.
- Prezydent może również zaprosić inne osoby.

Zespół Koordynacyjny:

Rolę tę powinien pełnić wieloosobowy zespół powołany w ramach struktur organizacyjnych Urzędu Miasta.

Jego podstawowymi zadaniami są:

- koordynacja wszystkich działań podejmowanych w mieście i regionie związanych z przygotowaniem do konkursu o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury,
- śledzenie działań Unii Europejskiej i Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego związanych z tym konkursem;
- współpraca z Urzędem Marszałkowskim,
- pozyskiwanie partnerów projektu,
- współpraca z Komitetem Organizacyjnym, Artystycznym, Honorowym oraz partnerami projektu,
- współpraca z lubelskimi twórcami i animatorami kultury,
- współpraca międzynarodowa, w tym: kontakty z miastami hiszpańskimi, miastami partnerskimi, miastami, które o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury ubiegają się lub tytuł ten uzyskały;
- koordynacja prac związanych z udziałem Lublina w programie Miast Wielokulturowych;
- koordynacja działań promocyjnych,
- zarządzanie informacjami,
- przygotowanie wniosku konkursowego.

Komitet Organizacyjny oraz Zespół Koordynacyjny - w zależności od potrzeb - mogą współpracować z innymi osobami i podmiotami specjalizującymi się w dziedzinach związanych z przygotowaniem kandydatury miasta do tytułu Europejskiej Stolicy Kultury.

Partnerzy projektu:

Komitet Organizacyjny oraz Zespół Koordynacyjny powinny dołożyć wszelkich starań w celu pozyskania instytucji, podmiotów, etc. mogących przyczynić się do skutecznego ubiegania się miasta o uzyskanie tytułu Europejskiej Stolicy Kultury.

Proponowani partnerzy:

- instytucje kulturalne w mieście i regionie – współpraca w zakresie przygotowań programowej części aplikacji, edukacji kulturalnej oraz promocji;
- szkoły na wszystkich poziomach w Lublinie i regionie – współpraca w zakresie edukacji kulturalnej oraz promocji projektu;
- miasta partnerskie Lublina – współpraca w zakresie wymiany kulturalnej i promocji;
- wybrane miasta hiszpańskie kandydujące do tytułu Europejskiej Stolicy Kultury w 2016 roku: Alcala de Henares, Cordoba, San Sebastian – współpraca w zakresie przygotowań programowej części aplikacji, wymiany kulturalnej oraz promocji;
- miasta, które uzyskały tytuł Europejskiej Stolicy Kultury lub o niego się starają – współpraca w zakresie przygotowań programowej części aplikacji, wymiany kulturalnej oraz promocji;
- prasa, radio i stacje telewizyjne działające w Lublinie i regionie – współpraca w zakresie promocji i edukacji kulturalnej;
- portale internetowe obejmujące swoją tematyką Lublin, region i sferę kultury - współpraca w zakresie promocji i edukacji kulturalnej;
- przedstawiciele branży turystycznej, usługowej, przewoźnicy - w zakresie komunikacji i promocji.

4. Budżet projektu. Sposoby finansowania projektu.

W chwili oceny projektów miast ubiegających się o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury, komisja zwraca dużą uwagę na **zróżnicowanie źródeł finansowania projektu**. Dlatego środki na program powinny pochodzić nie tylko z budżetu Miasta Lublin, ale też Województwa Lubelskiego, miast regionu zaangażowanych w projekt ewentualnej nagrody im. Meliny Mercouri (w przypadku zdobycia tytułu Europejskiej Stolicy Kultury; wysokość nagrody: 1,5 mln euro) oraz sektora prywatnego.

W obszarze sektora publicznego istnieje wiele programów dofinansowujących projekty z dziedziny kultury i zbliżonych, obejmujących swoim zasięgiem kraj i Europę. Wytyczne wymienionych poniżej programów nie obejmują roku 2016, ale należy przypuszczać, że również wtedy programy te lub analogiczne będą funkcjonować i wspierać podobne działania.

Programy krajowe realizują m.in.:

- Programy operacyjne Ministerstwa Kultury i Dziedzictwa Narodowego,
- Programy Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego,
- Narodowe Centrum Kultury,
- Instytut im. Adama Mickiewicza,
- Polski Instytut Sztuki Filmowej,
- Fundacja im. S. Batorego,
- Fundacja Bankowa im. Leopolda Kronenberga.

Programy europejskie i międzynarodowe

Unia Europejska może wspierać finansowo imprezy składające się na program "Europejskiej Stolicy Kultury" poprzez Program Ramowy Kultura 2007-2013, wspomagając dowolne przedsięwzięcia w skali europejskiej, zawarte w programie imprez kulturalnych. Obecnie Bruksela finansuje do 60 proc. budżetu imprez - od 200 tys. do 1 mln euro.

A także poprzez programy:

- Interreg,
- Europejskie Programy Sektorowe (Infrastruktura i Środowisko, Kapitał Ludzki, Rozwój Polski Wschodniej) i Regionalne,
- Program: „Współpraca istniejących struktur wspierających mobilność w różnych sektorach kultury”,
- Europa dla Obywateli (cztery programy: Aktywni obywatele dla Europy, Aktywne społeczeństwo obywatelskie w Europie, Razem dla Europy i Aktywna pamięć europejska).

Ponadto programy europejskie i międzynarodowe dofinansowują m.in.:

- Ambasad
- British Council,
- European Cultural Foundation,
- Fundacja Współpracy Polsko-Niemieckiej,
- Fundusz Norweski,
- Instytut Francuski,
- Instytut im. Goethego,
- Międzynarodowy Fundusz Wyszehradzki,
- Program „Działanie przygotowawcze Amicus”,
- Comenius Regio,
- Open Society Institute.

Inne możliwe źródła finansowania.

Uzyskanie tytułu stolicy kulturalnej oznacza ponadto krajową i międzynarodową promocję. Miasto i region mogą liczyć na wpływy z turystyki.

Już podczas prac przygotowawczych do konkursu Miasto powinno podjąć działania w celu pozyskania:

- mecenasów,
- sponsorów strategicznych,
- partnerów barterowych,
- środków ze stacji telewizyjnych i radiowych (zakup licencji na emisję spektaklu, koncertu, itp.).

W tym celu powinna zostać przygotowana specjalna oferta dla poszczególnych sektorów.

Poniżej przedstawia się jedynie założenia, które w przygotowaniu takiej oferty mogą zostać wykorzystane:

Cele współpracy:

- A. Opracowanie wspólnej strategii marketingowej dla miasta, kultury i partnerów projektu (w zależności od sektora).
- B. Stworzenie jasnych zasad współpracy Miasta, przedsiębiorstw i środowisk kultury.

- C. Stworzenie platformy spotkań: przedsiębiorstw z ich potencjalnymi odbiorcami.
- D. Stworzenie nowej jakości współpracy środowiska kultury i biznesu – opartej na długofalowej, wspólnej strategii.
- E. Poprawa wizerunku przedsiębiorstw, które będą partnerami projektu Lublin 2016.
- F. Poprawa widoczności i rozpoznawalności partnerów.
- G. Poprawa wizerunku i widoczności przedsiębiorstw zaangażowanych.
- H. Stworzenie możliwości dodatkowego finansowania przedsięwzięć artystycznych.
- I. Rozszerzenie grona odbiorców wydarzeń kulturalnych – o klientów oraz pracowników firm partnerskich.

5. Harmonogram realizacji projektu (w okresie przygotowawczym).

Rok 2008

do 31 października – uruchomienie wielojęzycznej strony www.lublin2016.eu

do 30 listopada – opracowanie strategii współpracy miasta z regionem, tj. instytucjami marszałkowskimi, miastami w regionie, organizatorami imprez w regionie;

do 30 listopada – zaproszenie do udziału w Komitecie Artystycznym i Honorowym ich potencjalnych członków;

do 30 listopada – uzyskanie poparcia dla kandydatury Lublina od miast partnerskich;

do 30 listopada – nawiązanie kontaktów z miastami, które tytuł Europejskiej Stolicy Kultury uzyskały do 2010 roku;

do 31 grudnia – przygotowanie projektów realizowanych we współpracy z Alcala de Henares, Cordoba, San Sebastian i ew. innymi miastami hiszpańskimi;

do 31 grudnia – w konsultacji ze środowiskiem kultury, akademickim oraz mieszkańcami miasta: przygotowanie założeń programowych dla Lublina w kontekście starań o uzyskanie tytułu Europejskiej Stolicy Kultury;

do 31 grudnia – opracowanie oferty dla mecenasa, sponsora, partnera projektu;

do 31 grudnia – zainicjowanie współpracy z przedstawicielami branży turystycznej, usługowej oraz przewoźnikami;

Rok 2009

Od 1 stycznia 2009 – dalsza współpraca z partnerami (miastami partnerskimi, miastami hiszpańskimi, itp.);

1 stycznia – 31 czerwca – dalsza praca nad programem, przygotowanie aplikacji we współpracy ze środowiskami kulturalnymi, akademickimi i mieszkańcami miasta;

oraz

w ciągu 10 miesięcy od ogłoszenia konkursu przez Ministerstwo Kultury i Dziedzictwa Europejskiego – przedstawienie wniosku.

równoległe ze wszystkimi pracami – prowadzenie akcji promocyjnej;

6. Promocja projektu. Kampania informacyjna lokalna, regionalna, ogólnopolska, globalna (w drodze po tytuł).

Starania o uzyskanie tytułu Europejskiej Stolicy Kultury dla Lublina są doskonałym momentem dla **stworzenia i utrwalenia wizerunku miasta spójnego z założeniami i myślą przewodnią programu**, tj. miasta o bogatej historii, niezwykłym dziedzictwie kulturowym, aktywnym współczesnym życiu kulturalnym, licznym i aktywnym środowisku akademickim, a wreszcie miasta spełniającego wyjątkową rolę ze względu na jego położenie geograficzne.

Jak wynika z dotychczasowych doświadczeń miast, które tytuł Europejskiej Stolicy Kultury otrzymały (Essen -2010, Istambuł – ESK 2010, Turku –ESK 2011, Koszyce – ESK 2013), jednym z celów działań promocyjnych podejmowanych w drodze do tytułu Europejskiej Stolicy Kultury powinno być **zwiększenie zaangażowania mieszkańców w życie kulturalne**. Dlatego podstawowym dążeniem jest skuteczne i konsekwentne budowanie wizerunku miasta i regionu poprzez zachęcanie lublinian do udziału w szeroko rozumianym życiu kulturalnym miasta. Aktywny udział możliwie licznej grupy mieszkańców niesie ze sobą szansę na **stworzenie więzi między nimi i miastem, zbudowanie swoistej dumy z przynależności do tej społeczności**, a wreszcie spowodowanie, że zamiast wyjeżdżać zechcą pozostać w Lublinie, by tu realizować swoje projekty.

Na poziomie krajowym i międzynarodowym promocja miasta przy okazji starań o uzyskanie tytułu Europejskiej Stolicy Kultury ma przede wszystkim na celu **wzmocnienie pozycji odbywających się w mieście imprez na mapie kulturalnej kraju i Europy**.

Pierwsze działania promocyjne już zostały podjęte, a kolejne planowane są na najbliższy czas. Jest to zatem część projektu najwcześniej realizowana i ona będzie miała wpływ nie tylko na końcowy wynik w konkursie, ale na dalszy rozwój (m.in. turystyczny) miasta. Dlatego w tym dokumencie działania promocyjne opisuje się w sposób bardziej szczegółowy.

Ze względu na zróżnicowaną wiedzę na temat Lublina i odbywających się tu wydarzeń artystycznych, jaką dysponują mieszkańcy miasta, Polski oraz Europy sposób promocji powinien być zróżnicowany w zależności od grupy docelowej, do której jest kierowany.

Uniwersalne narzędzia promocji

- A. Wybór hasła przewodniego – które powinno wyrażać istotę programu.
- B. Wielojęzyczna strona internetowa - podstawowe narzędzie promocyjne.

Strona internetowa powinna być bardzo czytelna, odnalezienie w niej poszczególnych informacji nie powinno stwarzać kłopotów. Ponadto powinna być przejrzysta i atrakcyjna wizualnie.

Na stronie internetowej powinny się znaleźć:

- manifest miasta związany ze staraniami o uzyskanie tytułu: dlaczego Lublin podjął wyzwanie, dlaczego może i powinien uzyskać tytuł, co oferuje Europie;
- informacje o Europejskiej Stolicy Kultury: - co to jest?, jakie są procedury, jakie miasta, które ten tytuł dotychczas uzyskały;
- opis życia kulturalnego miasta: najważniejsze imprezy, kalendarium, osoby, instytucje;
- opis życia kulturalnego regionu;
- galeria zdjęć: miasta, regionu, imprez kulturalnych;
- opis założeń programowych miasta i regionu w drodze po tytuł Europejskiej Stolicy Kultury;
- informacja o partnerach projektu, instytucjach i osobach popierających;
- przestrzeń, w którym każdy będzie mógł wyrazić swoje poparcie dla kandydatury Lublina;
- kontakt do biura koordynującego działania.

Proponowane języki, na które powinna być tłumaczona: angielski, hiszpański i ukraiński. W miarę możliwości i dostępnych środków również na język niemiecki i francuski.

- C. Newsletter – wysyłany raz w miesiącu do mediów, managerów kultury, osób, które zgłosiły chęć otrzymywania go. Zapowiedź najważniejszych wydarzeń kulturalnych miesiąca. Dodatkowo: newsletter poświęcony szczególnym wydarzeniom.
- D. Wykorzystanie strategii Marki Lublin.
- E. Wykorzystanie postaci „Sztukmistrza z Lublina”.
- F. Wykorzystanie logo Lublin 2016; Europejska Stolica Kultury - Kandydat
 - Logo powinno być oznaką marki i powinno budzić jednoznaczne skojarzenie wśród podmiotów wykorzystujących je oraz osób je widzących na materiałach

promocyjnych: „gwarancja jakości”. Należy dołożyć wszelkich starań, by miejskie i regionalne instytucje kultury, organizacje, itp. chciały promować starania Lublina o uzyskanie tytułu Europejskiej Stolicy Kultury poprzez umieszczenie logo;

- Wszystkie instytucje miejskie i (w miarę możliwości regionalne), podmioty korzystające z dotacji, imprezy dotowane przez miasto itp. we wszystkich swoich drukach w widocznym miejscu (np. na okładce, a nie na ostatniej stronie, wśród innych logotypów) powinny umieścić logo Lublina 2016. Przed wydrukowaniem materiałów z logo, ich projekt powinien być zaakceptowany przez zespół koordynacyjny;

- Wszystkie instytucje miejskie i (w miarę możliwości regionalne), podmioty korzystające z dotacji, imprezy dotowane przez miasto itp. na swoich portalach internetowych w widocznym miejscu powinny umieścić logo Lublin 2016 z linkiem do strony www.lublin2016.eu;

G. Realizacja najwyższej jakości filmu promocyjnego oddającego założenia programowe, który mógłby być wykorzystywany podczas prezentacji miasta na różnych forach, jako zwiastun przed imprezami kulturalnymi, etc.

H. Gadżety.

Promocja na poziomie lokalnym – ma na celu aktywizację mieszkańców miasta, spowodowanie, by czuli się współodpowiedzialni za program i przygotowania do zdobycia tytułu Europejskiej Stolicy Kultury:

- A. Zaproszenie mieszkańców miasta do dyskusji nad programem – organizacja spotkań, współpraca z mediami.
- B. Organizacja cyklicznych imprez o charakterze integracyjnym, rekreacyjnym, sportowym.
- C. Promocja poprzez edukację i animację kulturalną w całym mieście, a w szczególności w dzielnicach, gdzie dotychczas życie kulturalne było właściwie nieobecne.
- D. Współpraca ze szkołami (na wszystkich poziomach), instytucjami, organizacjami pozarządowymi itd.
- E. Współpraca z wydziałem animacji kultury i kulturoznawstwa - akcja promocyjna wśród studentów.

- F. Współpraca z usługodawcami z dziedziny turystyki: hotelarze, restauratorzy, przewoźnicy, itd.
- G. Rozsyłanie do mieszkańców miasta ulotek np. w formie kartek pocztowych informujących o staraniach miasta do uzyskania tytułu Europejskiej Stolicy Kultury, wyjaśniających działania, korzyści dla miasta z podejmowanych działań, a także w przypadku uzyskania tytułu oraz zachęcających do aktywnego uczestnictwa w imprezach, itp.
- H. Nawiązanie współpracy z mediami lokalnymi - regularne informowanie o podejmowanych działaniach; współtworzenie programów edukacji kulturalnej.
- I. Promocja w przestrzeni miejskiej:
- α. umieszczenie specjalnych słupów informacyjnych zarezerwowanych dla promocji imprez legitymujących się logo Lublin 2016. Słupy te powinny być umieszczone w miejscach o dużym natężeniu ruchu. Istniejące słupy w dalszym ciągu byłyby powszechnie dostępne. Te nowe – powinny być odmienne w kształcie, kolorystyką nawiązujące do logo Lublin 2016. Na nich umieszczane byłyby jedynie plakaty i afisze tych imprez, które reprezentują miasto w staraniach o uzyskanie tytułu Europejskiej Stolicy Kultury. Nadzór nad nimi sprawować powinien dwuosobowy zespół odpowiedzialny za gromadzenie i rozklejanie plakatów oraz monitorowanie zawartości słupów. Słupy powinny być same w sobie charakterystyczne i ciekawe graficznie. Projekt mógłby zostać wyłoniony w wyniku konkursu zorganizowanego wśród studentów Wydziału Artystycznego UMCS.
 - β. rozmieszczenie banerów promocyjnych w widocznych miejscach;
 - χ. oklejenie autobusów i trolejbusów;
 - δ. rozmieszczenie piktogramów na chodnikach;
 - ε. umieszczenie na stałe billboardów przy trasach wjazdowych i wyjazdowych z miasta, w okolicy dworca PKP i PKS w bardzo widocznych miejscach – tak, by osoby wjeżdżające i wyjeżdżające z miasta wiedziały, że Lublin stara się o tytuł Europejskiej Stolicy Kultury;
 - φ. umieszczenie form artystycznych i plastycznych w przestrzeni miejskiej promujących Europejską Stolicę Kultury;

- γ. w miesiącach letnich (początek czerwca – koniec sierpnia) – umieszczenie w centralnym punkcie miasta - np. na Placu Litewskim - namiotu (ciekawego wizualnie, który wzbogacałaby, a nie szpecił przestrzeń, w której się znajduje). Namiot ten spełniałby zadanie punktu informacyjnego na temat życia kulturalnego miasta: tutaj byłyby informacje na temat wszystkich wydarzeń kulturalnych zaplanowanych na czerwiec – sierpień. W związku z pojawieniem się wielu ciekawych, ale nowych, odbywających się w miesiącach letnich imprez w mieście warto byłoby stworzyć punkt, gdzie każdy mógłby przyjść, zapoznać się z ofertą kulturalną miasta i zaplanować swój wolny czas. Miejsce to powinno być przyjazne, by zachęcało do jak najczęstszych odwiedzin. Proponowane udogodnienia: hot spot, stoliki, leżaki, przestrzeń rekreacyjna w zielonej części (na trawniku, wśród drzew; ewentualnie: na sztucznej, rozwiniętej trawie), bar z napojami i prostymi daniami.
- J. W miesiącach wrzesień –koniec listopada – spójna i wspólna promocja „lubelskiej jesieni teatralnej” – nie ma drugiego miasta w kraju, a może i w Europie, gdzie w ciągu trzech miesięcy odbywałoby się tyle festiwali teatralnych, prezentujących dokonania teatrów różnego gatunku.
- K. Wyposażenie Lubelskiego Ośrodka Informacji Turystycznej w bieżące informacje na temat odbywających się w mieście imprez kulturalnych. Stała współpraca z ośrodkiem.

Promocja na poziomie krajowym:

- A. Pozyskiwanie przedstawicieli świata kultury polskiej, którzy poprą starania Lublina o uzyskanie tytułu Europejskiej Stolicy Kultury
- B. Promocja odbywających się w Lublinie imprez kulturalnych w prasie ogólnopolskiej. Już teraz w Lublinie odbywa się co najmniej kilka imprez kulturalnych, które mogłyby zainteresować publiczność spoza Lublina. Jednak ich promocja poza miastem i regionem jest niewielka.
- C. Nawiązanie współpracy z ogólnopolską stacją telewizyjną (np. TVP2, TVP KULTURA) – transmisja wydarzeń kulturalnych.
- D. Kreowanie wydarzeń, które wsparte promocją byłyby:
- atrakcyjne dla publiczności z kraju i Europy (np. specjalny koncert podczas Nocy Kultury, sprowadzanie dotychczas niepokazywanych w Polsce ważnych spektakli

teatralnych podczas odbywających się tu festiwali, sprowadzenie do Lublina ważnej produkcji filmowej, imprezy przygotowane z okazji obchodów Unii Lubelskiej itp.)

- zwróciłyby uwagę na Lublin- tutaj mogłaby się odbyć konferencja, spotkanie intelektualistów.

E. Nawiązanie współpracy z miastami oraz organizatorami imprez z regionu: np.

- Biłgorajem i miasteczkami „Singerowskimi”

- Kazimierzem Dolnym (festiwal „Dwa Brzegi”, Festiwal Kapel i Śpiewaków Ludowych)

- Nałęczowem,

- Puławami,

- Włodawą (Festiwal Trzech Kultur),

- Zamościem,

- Zwierzyńcem (Letnia Akademia Filmowa).

Crosspromocja - miasta i imprezy włączone do obchodów Europejskiej Stolicy Kultury realizowałyby swoje imprezy pod szyldem Lublin - ESK 2016. Miasta i odbywające się w regionie imprezy byłyby promowane przez Lublin przy okazji promocji programu Europejskiej Stolicy Kultury. Promocja wydarzeń regionalnych w piśmie „Zoom”, itp.

Promocja Lublina w Kazimierzu Dolnym, Nałęczowie i Zamościu – szczególnie w miesiącach: maj-wrzesień, promocja Lublina w innych miastach regionu podczas trwania tam ważnych wydarzeń kulturalnych.

F. Zaproszenie osobistości ze świata kultury, dziennikarzy opiniotwórczych na najważniejsze imprezy w mieście.

G. Comiesięczna wysyłka magazynu Zoom do dziennikarzy, managerów kultury, osobistości ze świata kultury, instytucji państwowych działających w sferze kultury (np. MKiDN, Instytut A. Mickiewicza, Narodowe Centrum Kultury, itd.)

H. Nawiązanie współpracy z przedstawicielami branży turystycznej ,usługowej i przewoźnikami.

- I. Współpraca z pismami i programami turystycznymi - zaproszenie do Lublina redaktorów, realizacja artykułów, programów telewizyjnych.

Na poziomie międzynarodowym

- A. Pozyskiwanie przedstawicieli świata kultury europejskiej i światowej, którzy poprą starania Lublina o uzyskanie tytułu Europejskiej Stolicy Kultury
- B. Prezentacja Lublina w Europejskich Stolicach Kultury.
- C. Współpraca z miastami partnerskimi Lublina.
- I. Współpraca z miastami kandydującymi do tytułu Europejskiej Stolicy Kultury w Hiszpanii i innych państwach – wspólne kreowanie wydarzeń kulturalnych
- J. Współpraca z miastami, które tytuł ten już uzyskały.
- K. Nawiązanie międzynarodowej współpracy podczas realizacji wydarzeń artystycznych: (np. koprodukcja spektakli, koncertów, wystaw w zespole międzynarodowym)
- L. Zaproszenie osobistości ze świata kultury, dziennikarzy opiniotwórczych mediów europejskich na najważniejsze imprezy w mieście.
- M. Zaproszenie do Lublina touroperatorów (przedstawicieli biur podróży), które mają w swojej ofercie wycieczki do Polski i wycieczki objazdowe po Polsce – próba włączenia miasta do programu wycieczek po Polsce.

UWAGI OGÓLNE: Należy dużą uwagę zwrócić na spójność graficzną przygotowywanych materiałów promocyjnych. Materiałom dotyczącym starań o uzyskanie tytułu Europejskiej Stolicy Kultury powinno towarzyszyć jedno przewodnie hasło (dotychczas używano kilku haseł: m.in. Miasto Inspiracji, Wschód Kultury, Wielkie Dzieje się, Nieziemskie Klimaty). Podczas promocji wydarzeń powinno nawiązywać się do myśli przewodniej programu Lublina przygotowywanego na rok 2016.– pomoże to zwrócić uwagę odbiorców na pewne zagadnienia, stworzyć spójny wizerunek Lublina i jego kultury. Wszystkie podejmowane działania w zakresie promocji miasta w drodze po tytuł Europejskiej Stolicy Kultury powinny być spójne i zgodne z założeniami programowymi i strategią promocyjną określoną w niniejszym dokumencie.

7. Długofalowe skutki realizacji projektu.

Dla Miasta

1. Stworzenie spójnego wizerunku miasta.
2. Stworzenie spójnej strategii rozwoju kultury w mieście.
3. Spójna promocja Lublina i jego kultury – w mieście, regionie, kraju i poza granicami.
4. Wzrost atrakcyjności turystycznej.
5. Zaistnienie Lublina w świadomości europejskiej.

Dla Regionu

6. Nawiązanie bliskiej, stałej współpracy z miastami w regionie.
7. Uregulowanie i zacieśnienie współpracy Miasta z instytucjami marszałkowskimi działającymi na terenie miasta Lublina.
8. Rozwój infrastruktury komunikacyjnej.
9. Wzrost atrakcyjności turystycznej.
10. Zaistnienie Lubelszczyzny w świadomości europejskiej.

Dla artystów i instytucji kulturalnych

11. Nawiązanie bliskiej współpracy z artystami i instytucjami europejskimi przez lubelskich artystów i animatorów kultury.
12. Zwiększenie środków na kulturę.
13. Nawiązanie współpracy środowiska kultury i biznesu.
14. Zwiększenie możliwości pozyskiwania środków europejskich na przedsięwzięcia kulturalne.
15. Rozwój infrastruktury kulturalnej.

Dla mieszkańców Miasta i Regionu

16. Wzrost poczucia wartości miasta i regionu.
17. Aktywizacja mieszkańców miasta i regionu.
18. Stworzenie atrakcyjnej, różnorodnej oferty kulturalnej.

8 Wnioski dla Lublina.

Europejska Stolica Kultury na rok staje się centrum życia kulturalnego Europy i skupia na sobie uwagę mediów i turystów. Szacuje się, że w 2004 r. Lille i okolice odwiedziło 12 mln ludzi, a Cork w 2006.r. - milion turystów, czyli siedem razy więcej niż ma mieszkańców. Lublin będzie miał taką szansę w 2016 roku.

Jak pokazuje tegoroczne doświadczenie Liverpoolu przyznanie tytułu Europejskiej Stolicy Kultury stwarza niepowtarzalną szansę na wzrost inwestycji w mieście i regionie. Nie do przecenienia jest również rola integracji i budowania tożsamości wśród mieszkańców. Dla Lublina to również szansa na wzmocnienie pozycji działających tu uniwersytetów.

A zatem władze miejskie i wojewódzkie powinny dołożyć wszelkich starań, by możliwie starannie i precyzyjnie przygotowana została kandydatura Lublina i Lubelszczyzny. Należy zadbać o zjednoczenie środowiska kulturalnego, pozyskanie przychylności mieszkańców dla projektu oraz przygotowanie jak najlepszego programu. Ważne jest również, by program był tak skonstruowany, by miasto chciało i mogło realizować jego założenia i cele bez względu na decyzję jury przyznającego tytuł Europejskiej Stolicy Kultury. Bowiem konsekwentne ich realizowanie jest szansą na rozwój miasta.

Te działania pozwolą, by hipotetyczne dziś pozytywne skutki opisane w rozdziale 7. niniejszego opracowania były możliwe do osiągnięcia. Oznacza to, że - nawet w przypadku, jeśli Lublin nie uzyska tytułu – podjęte działania będą miały ogromny wpływ na rozwój miasta, regionu i wreszcie poprawę jakości życia mieszkańców.

Natomiast w przypadku uzyskania tytułu Europejskiej Stolicy Kultury Lublin stanie przed szansą promocji miasta nie tylko w roku 2016, ale na stałe wpisze się w historię Europy i odtąd wymieniany będzie w jednym szeregu z takimi miastami jak Ateny, Lizbona, Paryż Kopenhaga, Madryt, Florencja, czy Amsterdam.

Zastępca Prezydenta Miasta Lublin
Włodzimierz Wasocki